

14.12.2025 r.

FUNKCJONOWANIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY LUBAŃ

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Lubań

Małgorzata Jańczak

od 1 stycznia 2025 r. – do 30 listopada 2025 r.

Ogólne informacje o systemie gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lubań.

Do podstawowych aktów prawa miejscowego, w oparciu o które funkcjonuje system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lubań należą:

- Uchwała Nr VI/34/2024 Rady Gminy Lubań z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubań.
- Uchwała Nr XI/70/2024 Rady Gminy Lubań z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/34/2024 Rady Gminy Lubań z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubań.
- Uchwała Nr XXXVIII/206/2021 Rady Gminy Lubań z dnia 30 marca 2021 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Lubań i zagospodarowania tych odpadów.
- Uchwała Nr LXXVI/386/2023 Rady Gminy Lubań z dnia 15 marca 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVIII/206/2021 Rady Gminy Lubań z dnia 30 marca 2021 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Lubań i zagospodarowania tych odpadów.
- Uchwała Nr XI/71/2024 Rady Gminy Lubań z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty na terenie Gminy Lubań.
- Uchwała Nr LI/265/2021 Rady Gminy Lubań z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Nr XI/74/2024 Rady Gminy Lubań z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr LI/265/2021 Rady Gminy Lubań z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

- Uchwała NR XI/72/2024 Rady Gminy Lubań z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Lubań oraz warunków i trybu składania deklaracji na pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- Uchwałą nr XXX/181/2013 r. Rady Gminy Lubań z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie przejęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.
- Uchwała Nr VI/31/2024 Rady Gminy Lubań z dnia 25 lipca 2024 r. z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych.
- Uchwała Nr XXV/175/2025 Rady Gminy Lubań z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Odbiór odpadów komunalnych.

Zorganizowanym gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi objęte są nieruchomości zamieszkałe oraz nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, tj. tzw. nieruchomości niezamieszkałe stanowiące obiekty użyteczności publicznej, placówki oświatowe (przedszkola, szkoły, biblioteki), remizy strażackie, firmy usługowo-handlowe.

Zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wójt jest zobowiązany udzielić zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, przeprowadzonego w celu wyłonienia firmy odbierającej odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

W omawianym okresie, zgodnie z umową Nr 183/2024 z dnia 30.12.2024 r. podmiotem świadczącym usługę odbioru i transportu odpadów komunalnych z terenu Gminy Lubań jest Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Lubaniu, natomiast na podstawie umowy Nr 29/2013 z dnia 12.03.2013 r., wraz z późniejszymi aneksami wszystkie odpady komunalne odebrane z terenu Gminy Lubań przekazywane są do Instalacji Komunalnej – Centrum Utylizacji Odpadów Gmin Łużyckich przy ul. Bazaltowej 1 w Lubaniu.

Na podstawie obowiązującego Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubań, właściciele wszystkich rodzajów nieruchomości mają obowiązek prowadzenia

selektywnej zbiórki odpadów komunalnych bezpośrednio z terenu nieruchomości, obejmującą następujące frakcje:

- papier i tektura – zbierane do worków lub pojemników w kolorze niebieskim,
- metale i tworzywa sztuczne – zbierane do worków lub pojemników w kolorze żółtym,
- szkło i odpady opakowaniowe ze szkła – zbierane do worków lub pojemników w kolorze zielonym,
- bioodpady, w tym odpady zielone – zbierane do pojemników w kolorze brązowym.

W zabudowie jednorodzinnej selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie indywidualnym (zbiórka „u źródła”), gdzie odpady opakowaniowe gromadzone są w przystosowanych do tego celu workach o pojemności 120 l.

W zabudowie wielolokalowej selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się systemem zbiorowym, gdzie odpady komunalne gromadzone są w przystosowanych do tego celu pojemnikach zbiorczych, tzw. „gniazdach”, czyli ogólnodostępnych pojemnikach, do których można wrzucać wydzielone frakcje selektywnie zebranych odpadów, tj. papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło oraz bioodpady.

Bioodpady stanowiące odpady komunalne mogą być gromadzone w pojemnikach koloru brązowego, lub w przypadku właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkiem jednorodzinny - w przydomowym kompostowniku.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych odbywała się zgodnie z podjętą uchwałą nr XXXVIII/206/2021 Rady Gminy Lubań z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Lubań i zagospodarowania tych odpadów.

Wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi mają możliwość przekazywania posegregowanych odpadów do stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego przy ul. Bazaltowej 1 w Lubaniu. Do wskazanego punktu, w ramach zryczałtowanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjmowane są od mieszkańców gminy nieodpłatnie i bez ograniczeń ilościowych posegregowane odpady takie jak: papier i tektura, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, szkło, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i odpady wielkogabarytowe, zużyte opony samochodów osobowych, odpady budowlane i rozbiórkowe w postaci gruzu, tekstylia i odzież, bioodpady (w tym odpady

zielone), odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w tym zużytych igieł i strzykawek. Transport odpadów mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

Analiza opłat oraz poniesionych kosztów w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Gmina Lubań w zamian za usługę odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pobiera od właścicieli nieruchomości miesięczną opłatę.

Zgodnie z obowiązującą *uchwałą Nr XI/71/2024 Rady Gminy Lubań w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty* - opłata w przypadku nieruchomości zamieszkałych stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość oraz stawki tej opłaty, natomiast w przypadku nieruchomości niezamieszkałych wysokość miesięcznej opłaty określana jest na podstawie zadeklarowanej ilości i pojemności pojemników/worków, przeznaczonych do zbierania odpadów, liczby ich opróżnień oraz stawki opłaty za dany pojemnik lub worek o określonej pojemności.

Dla nieruchomości zamieszkałych opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny wynosi od 1 stycznia 2025 r. 33,00 zł miesięcznie od osoby. Ponadto obowiązuje wysokość zwolnienia w części z opłaty dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy kompostują bioodpady w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00 zł miesięcznie od osoby. W przypadku gdy właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny, stawka opłaty podwyższonej wynosi 66,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość. Wysokość opłaty podwyższonej określa wójt w drodze decyzji za miesiąc lub miesiące, w których nie wypełniono obowiązku segregacji.

Dla nieruchomości niezamieszkałych miesięczna stawka opłaty za pojemnik lub worek, z uwzględnieniem obowiązującej częstotliwości odbioru danej frakcji odpadów kształtuje się w sposób następujący:

- 1) 24,00 zł za worek o pojemności 120 l,
- 2) 22,00 zł za pojemnik o pojemności 110 l,
- 3) 24,00 zł za pojemnik o pojemności 120 l,
- 4) 48,00 zł za pojemnik o pojemności 240l,
- 5) 220,00 zł za pojemnik o pojemności 1100 l.

Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, obowiązuje podwyższona miesięczna stawka opłaty za pojemnik lub worek na odpady, w wysokości:

- 1) 48,00 zł za worek o pojemności 120 l,
- 2) 44,00 zł za pojemnik o pojemności 110 l,
- 3) 48,00 za pojemnik o pojemności 120 l,
- 4) 96,00 zł za pojemnik o pojemności 240l,
- 5) 440,00 zł za pojemnik o pojemności 1100 l.

W przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe zgodnie z art. 6 j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązuje ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 191,00 zł za rok. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny ustala się stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości dwukrotności stawki podstawowej tj. 382,00 zł. Na dzień sporządzenia niniejszej oceny na terenie gminy nie zostały zgłoszone nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

W zamian za uiszczaną przez mieszkańców opłatę gmina zapewnia odbiór wszystkich odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych. Opłata ponoszona przez właścicieli nieruchomości oprócz odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych obejmuje także wyposażenie nieruchomości w pojemniki do zbierania odpadów niesegregowanych (zmieszanych), bioodpadów, stojaki oraz worki do selektywnej zbiórki papieru, szkła oraz metali i tworzyw sztucznych, wymianę pojemników lub/i stojaków, jak również utrzymanie pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy i może być przeznaczona w całości tylko i wyłącznie na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

- obsługi administracyjnej systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty:

- 1) wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- 2) usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Realizację poniesionych wydatków w zestawieniu z dochodami z tytułu wnoszonych przez mieszkańców opłat - wg stanu na dzień 30.11.2025 r. przedstawia poniższa tabela.

		Stan na 30.11.2025 r.
1.	Dochody	2 104 837,84 zł
2.	Wydatki	2 729 991,35 zł
3.	Zaległości	324 767,93 zł

Dane dotyczące mieszkańców i złożonych deklaracji.

Biorąc pod uwagę złożone do tutejszego urzędu deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożone przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 30.11.2025 r. objętych jest 5411 mieszkańców. Powyższa liczba jest w ciągu roku zmienna, ponieważ kwestie związane z danymi w deklaracjach są na bieżąco korygowane. Różnica między ilością osób zameldowanych, a osób zadeklarowanych wynika z następujących przyczyn:

- duża liczba mieszkańców zameldowanych w gminie przebywa poza granicami kraju (cele zarobkowe) lub w innych miejscowościach kraju, a opłatą objęte są osoby są jedynie osoby faktycznie zamieszkujące gminę,
- sezonowe wyjazdy mieszkańców do innych miast, głównie dotyczy to uczniów i studentów.

. W przypadku wątpliwości co do danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzone są postępowania wyjaśniające.

Ilość odebranych odpadów komunalnych

Na podstawie miesięcznych raportów składanych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Lubań, w poniższym zestawieniu tabelarycznym przedstawiono rodzaj oraz ilość odebranych odpadów w okresie od stycznia do listopada 2025 r.

Ilość odpadów komunalnych odebranych w okresie od 01.01.2025 r. do 30.11.2025 r.

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2025 r. (Mg)
Zużyte opony	16 01 03	15,30
Papier i tektura	20 01 01	58,52
Szkło	20 01 02	119,92
Tworzywa sztuczne	20 01 39	132,80
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	308,28
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	1152,82
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	245,56
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	142,26
Odzież	20 01 10	11,22
Tekstylia	20 01 11	0,82
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	20 01 21*	0,18
Urządzenia zawierające freony*	20 01 23*	8,22
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	20 01 27*	1,86
Baterie, akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02	20 01 33 *	0,15
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	0,08

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 01, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	7,36
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	4,24
Odpadowa papa	17 03 80	10,15
Metale	20 01 40	6,40
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach (Mg)	-	2226,14

Z terenu Gminy Lubań w okresie od 1 stycznia do 30 listopada 2025 r. zostało odebranych łącznie 2226,14 Mg odpadów komunalnych.

Podsumowanie i wnioski.

Prowadzona na dotychczasowych zasadach gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lubań, pozwoliła gminie wywiązać się z obowiązków nałożonych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Moce przerobowe Instalacji Komunalnej w Lubaniu zapewniają ciągłe i nieprzerwane zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy.

Należy zwrócić uwagę, że koszty ponoszone przez gminę w związku ze świadczeniem usług w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z roku na rok wzrastają. W związku z powyższym priorytetowym zadaniem powinna być zmiana stawki opłaty po to, aby wpływy z opłat bilansowały rzeczywiste koszty funkcjonowania systemu. Utrzymanie stawki opłaty na niezmienionym poziomie, przy wzroście cen za usługę odbioru i transportu odpadów (nowe postępowanie przetargowe od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r.), wzroście cen energii, płacy minimalnej oraz kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych w Instalacji Komunalnej, będzie przekładało się na pogłębiający się deficyt finansowy.

Sporządziła:
Joanna Okraszewska

WÓJT GMINY LUBAŃ
Aleksandra Chomicz